

לולב וערבה פרק רביעי סוכה

מה

עין משפט
נר מצוה

וכי לייבשן הוא לר"ך. והרי היבש פסול: פסול כפול. אלטבאות
מקיימות אותו ואלטבאות אחרים היקף לפנים מהיקף **מתני'** וקרא
שלא. בזמרה מפרש: טעמא: **למי וכו'.** בנימטריה אלף ה' ועוד
משכבים. ופתיח שמות הן הנקובים בשלש מקראות הסמוכין
בפרשת ויהי בשלח ויסע וגו' ויבא תורה אור.

וכי לייבשן הוא צריך? אלא אימא על גב
האיצטבא *אמר רחבא אמר (ר"ב) יהודה
הר הבית סמוי כפול היה סמוי לפניו מסמיו:
מתני' מצות ערבה כיצד מקום היה למטה
מירושלים ונקרא מוצא יורדין לשם "ומלקטין
משם מורביות של ערבה ובאין וזוקפין
אותן בצדי המזבח וראשיהן כפופין על גבי
המזבח, תקעו והריעו ותקעו, *בבבל יום
מקפין את המזבח פעם אחת ואומרים
אנא ה' הושיעה נא אנא ה' הצליחה נא
ר' יהודה אומר "אני והו הושיעה נא" ואיתו
היום מקפין את המזבח שבע פעמים, (ה) בשעת
פמירתן מה הן אומרים יופי לך מזבח ויפי
לך מזבח, ר"א אומר ליה ולך מזבח ליה ולך
מזבח כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת
יאלא שהיו מלקטין אותן מערב ומניחין
אותן בניגיות של זהב כדי שלא יכמושו
ר' יוחנן בן ברוקה אומר חייית של דקל
היו מביאין והובטין אותן בקרקע בצדי
המזבח ואותו היום נקרא חבוט תריות, מיד
תינקות שומטין את הלביהן ואוכלין
אתרוגיהן: **גמ'** תנא **מקום קלניא הוא**
ותנא רידן מ"פ קרי ליה "מוצא איירי דמ"פ
מכרנא - דמכרנא קרי ליה "מוצא": ובאין
וזוקפין אותן בצדי כו': תנא **קרבנות וארכות**
וגבהות אחר עשר אמה כדי שיהו גוהות על
המזבח אמה אמר מרימר משום מר זוטרא
שמע מינה על היסוד מנח להו דאי סלקא
דעתך אארעא מנח להו מכרי *עלה אמה
וכנס אמה-והו יסוד, עלה חמש וכנס אמה
זהו סוכב, עלה שלש - זהו מקום הקרנות
גוהות על גבי המזבח היכי משכחת לה
אלא לאו ש"מ איסור מנח להו שמע
מינה, אמר **בבבא אבהו מאי מ"א** ש"מ
אבהו אמר ר"א כל הנוטל לולב באגודו
והרס בעבורו מעלה עליו הכתוב כאילו
בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר
אסרו

למה שאותו תנא נחלפה שיטתו
דהכא דהוא ליה למיתני על גב וכו' וכו'
דפסחים (ד' י"ג) גבי שתי חלות של תורה דה"ל למיתני על גב
הוא תני על גב ויש לומר דלאו דלאו קונה שניהם בשוה
על גב או שניהם על גב וכו' והנהניע
לו לר"ב יהודה ברלשון ולאור לו קטעה
והיה כבוד שקן יש להיות גם בחצר:
זוקפין אותן בצדי המזבח -
היינו לאחר שהקפיוהו
פעם אחת למ"ד צרכה בנטילה:
תקעו והריעו ותקעו - משום
שמחה: **אני** והו -

בנימטריה אלף ה' ועוד משכבים
ושתי שמות ושתי חלוקות בשלש
מקראות הסמוכין בפרשת ויהי בשלח
ויסע וגו' ויבא תורה אור ויבא
ויט משה את ידו וגו' ושלשן בני
שבעים ושתיים ופתיח ומהם שם
המפורש אות ראשונה של פסוק
ראשון אחרונה של אמצעי ראשון
של אחרון וכן צדד זה כולל כן
פ"י הקונטרס ועדיין לר"ך טעם לזה
למה נשתנו שני שמות הללו דלמרינן
לכו ספי מאחריני משום דהרשינן
באיכה רבתי קרא דכתיב ביהוקאל
(ה) ואני כבוד הגולה וקרא דכתיב
בירמיה (ט) והוא חסור בויקיס
כביכול הוא צלמו והיינו שהשתנה
שישיע לעלמו: **מיד** תינקות
שומטין לולביהן - לולבי התינקות
שומטין הגדולים וקראוהו אחרונה
של תינקות ואין בדבר גול ולא משום
דרכי שלום אלא שכן נהגו בו ממזמ
שמהם כ"פ בקונט' ויש ללמוד
מחל לחותן בחורים שרובים
בבוסים לקראת חתן ונלמתינו
עם זה וקורעין בגדו של חבירו או
מקלקל לו כסו שכן פטורין שכן
נהגו מחמת שמחת-חתן ועוד ש
לעבר דמתני' לא חיירי כלל שיחטפו
הגדולים מידן של תינקות אלא מיד
כלומר **תלפת** התינקות *שומטין
לולבי עצמן מתוך הערבה לפי שהלולב
ארוך ושחוקין בו ואחרונהו היו
ארוכים והשתא ניהו הא דפרין
בזמרה* למאן דלמך אחרו בשביעי
מוחר דהכא משמע תינקות אין
גדולים לא, ובקונט' דחק לפרש דכ"י
פרין תינקות דווקא שלא הוקלה
למנוה גמורה אבל של גדולים
הוקלה למנוה גמורה אחרין כל היום וקשה דל"כ הוא ליה למימר
דתינקות אין גדולים לא:

עלה שלש זהו מקום קרנות. ולא גרסין וכנס אמה שהקרנות
לא היו משוכין לפנים כלום אלא מביא מלבן שהוא אמה
על אמה ברזם אמה ונתנו לקרן ומלאה חלקי אבנים וסיד ופתי
וקויא וכן בכל קרן כך פירש בקונט' וכן מוכיח בזמנים פרק ארזוהו
מקומן (ד' גי') ובפרק שתי הלחם (מנחות ד' ז'): שהקרנות לא היו
משוכין לפנים כלום אבל מ"מ מוחק בזמנים גרסת הספרים שכתוב בכל
הספרים עלה שלש וכנס אמה וזה מקום קרנות כלומר דבארת
כניסה היו הקרנות בבנים והשתא אי ממש דומיא דלחמיני עלה
אמה וכנס אמה כו' זה מקום קרנות מקום הכניסה הוא מקום קרנות:
סביב

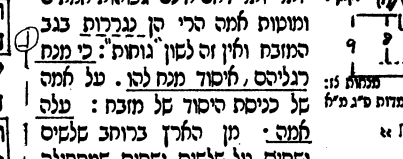
למה מן המזבח מפני הכניסות כדי שיהו ראשיהן גוהין על המזבח וכו'
עליו אמה אלא לאו שמע מינה איסור מנח להו דהו ליה שמונה אמות לגובהו של מזבח מן היסוד ולמעלה והכניסות מפני כניסת הכובע
ממעטת קאת מגובהו שגריד למשך רגליהם לשפת כניסת היסוד נמלאו גבוהות יותר משתי אמות ומתן אמה גמייה ולמטה מן הגמייה יואר
מאלה שלש ידו נגררות על גבי המזבח: **מאי קראה** - דעולות למעלה מן המזבח: **אסרו** חג בעצותים - בזבחות כמו ויבין עבותים היתה למתנו
(ויחוקל לא) בלד שלו אסרו כמו הקיפו כמו אסרי לגפן *אסרו יתראל (בראשית מט): **עבד קבטת המזבח** - עד קרנות שהם גבוהות מן המזבח:
אסרו

כרס לנ:
מסמס יג: כנ:

המפורש אות ראשונה של פסוק
ראשון ואחרונה של אמצעי ראשון
של אחרון וכן בזה הסדר טעם, השם
הראשון והו"ו של ויסע ה"ל דכל
הליכה וי"ו דייט וקס השלשים ושבע
הוא "אני" אל"ף דמחתייהם וטו"ן
ראשון העשון בחשבון של מפרע וי"ד
דחוק קרית: **ואתו היום** - בשביעי:
בנינים - קול"ש של זהב מלאות מים:
תירוש של דקל היו מביאין - בין
בחול בין בשבת ובזמרה מפרש
טעמא: **תירוש** ענפים: מיד תינקות
שומטין את לולביהן - הגדולים שומטין
את לולבי הקטנים מידם בשביעי:
ו**תולבין אחרונהו** - של תינקות ואין
בדבר לא משום גול ולא משום דרכי
שלום שכן נהגו מחמת שמחה:

גמ' קלניא בן חורין מן המס של מלך:
דמפס מכרנא - מולא מכלל המס
של מלך והייט נמי קלניא דמספסא:
קדי שיהו גוהות על המזבח - גרסינן
גוהות מוטות כמו סתל קוהה
לר"ה"ר דפ"ק דמשע קטן (ד' ו'):
ש"מ מדקתני גוהות על המזבח אמה
וח"ל להיות גוהות על המזבח אמה
אלא ל"כ גבוהות מוטת אמה וס' אמה
יותר יותר דלם ח"כס גבוהות אמהים
ומטות אמה הרי הן ערכות בגב
המזבח ואין זה לשון "גוהות": **כי מנח**
רגליהם איסור מנח להו. על אמה
של כניסת היסוד של מזבח: עלה
אמה - מן הארץ ברזח שלשים
ושתיים על שלשים ושתיים שמתחילה
הביאו **מלבן** מרובע שלשים ושתיים
על שלשים ושתיים והשיבוחו על
הארץ כעין אישטרי"ל **גובה** אמה
ומילואו סיד וקויא ופתיח נמלא
שעלה אמה, וחזרו והביאו **מלבן** שהוא
שלשים על שלשים **גובה** חמש אמות
והשיבוחו על זה משך אמה מכל לז
ומילואו סיד וקויא ופתיח הרי שניכנס
אמה ועל אותה כניסה היו שופכין
הדמים ומשם יורדין לרפס דרך שני

הגוהות
הביח
(ה) במשנה
שבע פעמים
(בשפת פתוחין
זו"ל ליה וכן
מנח) חל"ס
וי"כ ס"א ח"ס
במנח אלה
לקמן בזמרה
וכן תמנע
מפיהו רש"י
ליקט:

תורת סוכה
רנשבורג
* * *
ד' [6] גב' מנח
ז' א' רכוח וארכות
ז' א' גבוהות - מנח
רעפ נמק
וי"כ כ"ל
רעה:

נקבים שהיו בחמת הוויות וכשתמלא מלבן זה נמלא שעלה חמש מן
היסוד ומעלה הרי שש מן הארץ, חזרו והביאו **מלבן** שהוא כ"ח על כ"ח
והשיבו כן זה מנח אמה מכל ג' **גובה** ג' אמות ומילואו
סיד וקויא ופתיח נמלא גובה השע אמות והוא ג' המזבח וכניסה
זו של סוף שש הוא הסוכב שבה מקום הילוך לכהנים סביב למזבח
כשבאין להקטיר ולמתן דמים והיינו דקאמר עלה אמה וכנס אמה
זה היסוד, עלה חמש וכנס אמה זה הסוכב, עלה שלש זה מקום
הקרנות" ולא גרסין וכנס אמה שלא היו משוכין הקרנות כלום
לפנים אלא הביאו **מלבן** שהוא אמה על אמה ברזם אמה ונתנו
לקרן ומילואו חלקי אבנים וסיד וקויא ופתיח וכן לכל קרן מ"מ
גובה המזבח אט למדין מכאן שהוא חמש אמות לבד הקרנות
ולא ארעא מנח להו והתם לר"ך לתח בזלכסון רגליהם משוכין
להן מן המזבח מפני הכניסות כדי שיהו ראשיהן גוהין על המזבח וכו'
עליו אמה אלא לאו שמע מינה איסור מנח להו דהו ליה שמונה אמות לגובהו של מזבח מן היסוד ולמעלה והכניסות מפני כניסת הכובע
ממעטת קאת מגובהו שגריד למשך רגליהם לשפת כניסת היסוד נמלאו גבוהות יותר משתי אמות ומתן אמה גמייה ולמטה מן הגמייה יואר
מאלה שלש ידו נגררות על גבי המזבח: **מאי קראה** - דעולות למעלה מן המזבח: **אסרו** חג בעצותים - בזבחות כמו ויבין עבותים היתה למתנו
(ויחוקל לא) בלד שלו אסרו כמו הקיפו כמו אסרי לגפן *אסרו יתראל (בראשית מט): **עבד קבטת המזבח** - עד קרנות שהם גבוהות מן המזבח:
אסרו

ס' ותנא רידן וכו' . . . (**) אלו י"ל פ"י גבוהות כמו גבוהות וכו' וכו' . . . (****) אלו י"ל עשר אמות עד המעלה מן הקרנות והעברה ה"י בע אמה

לולב
מנח
מקוט

לולב
מנח
מקוט

לולב
מנח
מקוט